

Dato: 19-10-2023

NOTAT

Miljøgodkendelse til klapping i forbindelse med fremtidssikring af Rønne Havn

Indledning

Rønne Havn udvider og fremtidssikrer i disse år havnen, så Bornholm får en ny styrket forsyningshavn, der tillige bidrager som vækstmotor på øen og er en central aktør i den grønne omstilling.

Havnens videreudvikling udfordres kraftigt af manglende mulighed for klapping af opgravet havbundsmateriale. Siden sommeren 2022 er myndighederne anmodet om tilladelse hertil, og der er fortsat ikke udsigt til afklaring.

Manglende tilladelse til klapping standser havnens udvikling. Det har konsekvens for øens erhvervs-mæssige udvikling, udbygningen af havvindprojekter og dermed hastigheden i den grønne omstilling.

De manglende tilladelser bringer Rønne Havn i en yderst uheldig situation med risiko for væsentlige forsinkelser, og en endog meget byrdefuld økonomisk fordyrelse af havneudvidelserne.

Yderligere forsinkelser vil medføre alvorlige konsekvenser for ikke kun havnen og fremtidssikringen af det bornholmske samfund, men også for Danmarks førende position i den grønne omstilling i Østersøen.

Baggrund

Rønne Havn er i gang med en større udvidelse og fremtidssikring, der strækker sig over flere etaper. De første to etaper er allerede gennemført og blev afsluttet i henholdsvis 2019 og 2022. Fremtidssikringen sker for at sikre en moderne og tidssvarende havn, der kan opretholde forsynings-sikkerheden på Bornholm samt skabe grundlaget for, at Bornholm fortsat er en væsentlig aktør i den grønne omstilling. Havnens udvikling og aktiviteter er desuden helt centrale for erhvervsudviklingen på øen.

Rønne Havn ønsker i 2024 og 2025 at gennemføre yderligere to etaper af den igangværende fremtidssikring, der bl.a. omfatter forlængelse af ydre mole, fjernelse af indre moler samt etablering af kajer og oplagsareal.

Side 1 af 3

 Address
Fiskerivej 1
DK-3700 Rønne

 Phone
+45 56 95 06 78

 Email & web
mail@portofroenne.com
www.portofroenne.com

 Bank
Bank: Nykredit
Account: 5471-1896581
SWIFT/BIC: NYKB DK
IBAN: DK9354710001896581

Dato: 19-10-2023

Den eksisterende havbund skal i den forbindelse uddybes til kote -11,0 m., som medfører, at der skal opgraves og bortskaffes ca. 750.000 m³ havbundsmateriale.

Mindre dele af havbundsmaterialet vil i det omfang det er egnet og det er tidsmæssigt muligt benyttes til opfyld andre steder i havnen. Resterende uddybningsmateriale skal klappes på den eksisterende klappelands vest for Rønne.

Situation

I forbindelse med fremtidssikringen af Rønne Havn er tilladelsen til klappning af op til 750.000 m³ havbundsmateriale helt afgørende.

Siden juli 2022 har Rønne Havn arbejdet på at få frembragt de nødvendige miljøgodkendelser samt plangrundlag for havnens videreudvikling.

I miljøkonsekvensrapporten indgår en vurdering af det samlede projekts påvirkninger af bl.a. overfladevand, jf. vandrammedirektivets krav, hvilket bl.a. omfatter en vurdering af, om gældende miljøkvalitetskrav for miljøfarlige stoffer kan overholdes.

En ny afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet af 23. februar 2023 har dog kompliceret miljøkonsekvensrapporter og afgørelser. I afgørelsen fastslår nævnet, under henvisning til EU-domstolens praksis, at der ikke må ske mertilførsel af miljøfarlige forurenende stoffer til en målsat overfladevandforekomst, hvor miljøkvalitetskravet allerede er overskredet for det eller de pågældende stoffer.

Den stedfundne udvikling medfører, at Miljøministeriet pt. ikke har en vejledning om, hvilke kriterier, der skal anvendes ved vurdering af mulighederne for bl.a. klaptilladelser. Som konsekvens heraf kan Rønne Havn ikke få udstedt en klaptilladelse.

Havnen har derfor i foråret 2023 ansøgt om fravigelse, der muliggør klappning i forbindelse med fremtidssikringen af havnen.

Vurdering og konklusion

Rønne Havn og havnens rådgivere vurderer umiddelbart, at projektet om uddybning og klappning i forbindelse med den planlagte udvidelse af Rønne Havn kan honorere betingelserne for at få en fravigelse.

Rønne Havn har, i ansøgningen om fravigelse redegjort for de relevante alternative muligheder for at bortskaffe uddybningsmaterialet.

Hvis miljømålet skal fraviges, kræver det en tilladelse fra miljøministeren (Miljøstyrelsen), jf. miljømålsbekendtgørelsens § 4, stk. 3.

Dato: 19-10-2023

Det er Trafikstyrelsen, som myndighed på havet, der skal ansøge Miljøstyrelsen om at få givet en klaptilladelse.

Miljøstyrelsen har telefonisk tilkendegivet, at en uddybning af et havneområde og en tilhørende klapning mv. ikke kan begrunde en fravigelse, jf. miljømålsbekendtgørelsens § 4, da indgrebet ikke er "stort nok" til at være omfattet af kravet om en fravigelse for at kunne gennemføres.

Det synspunkt er umiddelbart i direkte modstrid med såvel dansk klagenævnspraksis, men særligt også EU-Domstolens praksis, hvorefter selv kortvarige midlertidige forringelser er i strid med vandrammedirektivets artikel 4 og herefter kun kan tillades, hvis fravigelseshjemlen i artikel 4, stk. 7 (miljømålsbekendtgørelsens § 4), bringes i anvendelse.

Konsekvens

En manglende klaptilladelse til Rønne Havn vil forsinke fremtidssikringen af Rønne Havn og får betydning for hastigheden i den grønne omstilling, udbygning af havvind i Østersøen og for udviklingen af Bornholm. Det er desuden særdeles økonomisk byrdefuldt for havnen.

Får Rønne Havn ikke mulighed for at fremtidssikre havnen, får det betydning for havnens kunder og aktiviteter, og dermed for forsyningssikkerheden og samfundsudviklingen på øen.

Udbygningen af havvind i Østersøen vil blive direkte påvirket, ligesom etableringen af Energiø Bornholm, der planlægges at stå færdig omkring 2030, ikke kan forventes realiseret via Rønne Havn.

Danmark risikerer derved at miste udvikling, momentum og terræn i den grønne omstilling, idet vindmølleprojekter enten ikke kan gennemføres, alternativt i muligt omfang flyttes til havne i f.eks. Polen og Tyskland.

Rønne Havn indtager pt. positionen som den centrale udskibningshavn for havvind i Østersøen, og virker som installations- og udskibningshavn for danske og andre landes projekter.

Den strategiske førerposition risikerer med den manglende tilladelse at gå tabt.